EXTRA NUMMER

VAN HET

SAMARANGSCH ADVERTENTIE-BLAD,

Dingsdag 23 Augustus 1859.

LANDMAIL BERIGTEN,

loopende tot 9 *Julij* 1859.

ALGEMEEN OVERZIGT.

Rotterdam 7 *Julij*. Wij sloten onze laatste berigten met eene telegrafische dépêche, inhoudende: dat de geallieerden weder eene groote overwinning op de Oostenrijkers behaald hadden. Dit berigt heeft zich niet alleen bevestigd, maar deze veldslag was zeker de grootste en vreeselijkste die sedert 1815 in Europa is geleverd, niet alleen wat den duur en de talrijkheid der tegen elkander overstaande legers maar ook wat de aan beide zijden geleden verliezen betreft. Terwijl wij den lezer, wat de bijzonderheden van dit gevecht betreft, naar de officiële en andere daarvan bekend gemaakte rapporten verwijzen, merken wij hier alleen op, dat de Oostenrijkers, onder het opperbevel des keizers, de aanvallende partij waren. Den 23sten Junij trokken zij over de Mincio en raakten den 24sten 's morgens vroeg met den vijand slaags. De kansen schijnen in den beginne gunstig voor hen gestaan te hebben, toen 's namiddags 4 ure de kans verkeerde doordien de Franschen het centrum der Oostenrijksche armee overhoop wierpen. Volgens Fransche berigten waren er dien dag tusschen de 3 en 400,000 man in het vuur. Men geeft den Oostenrijkers den lof dat zij dapper hebben gevochten, doch verwijt aan de generaals dat zij niet op de hoogte der practische krijgswetenschap zijn. Het verlies der Franschen wordt op 12,000 man zoo dooden als gewonden opgegeven; dat der Oostenrijkers veel meer.

Het eerste gevolg van dezen veldslag was, dat de geallieerden den Micino overtrokken, en het beleg voor Peschiera sloegen, hetgeen door het Sardinische leger werd ingesloten. Men zegt, dat de Franschen daaraan alleen deel zullen nemen met kanonneerbooten, die van Genua te land naar het Garda-meir zijn vervoerd. Volgens den Parijschen *Moniteur* bevindt het Fransche hoofdkwartier zich te Valeggio en zal het leger onder prins Napoleon, die zijne vereeniging met de Fransche hoofdmagt bewerkstelligd heeft, naar Verona oprukken. Minder goed is men met de stellingen der Oostenrijksche armee bekend. Waarschijnlijk zal zij zich te Verona in een geretrancheerd kamp teruggetrokken hebben.

De uitslag van de bataille bij Solferino heeft allerwege in Europa, vooral in Duitschland, allermeest in Oostenrijk een diepen indruk gemaakt. Naar al wat men uit Weenen verneemt, moet zich aanvankelijk eene diepe moedeloosheid van allen hebben meester gemaakt, gevolgd door een gevoel van wrevel over de mannen, die het land zoo vele ongelukken berokkend hebben. Gedurende de twee maanden dat men oorlog voerde, is een leger gesmolten, dat vroeger voldoende zou geweest zijn om een eindeloozen oorlog te voeren. Daarbij komt dat de lang bedwongen ontevredenheid over het tegenwoordig regeringsstelsel in Oostenrijk, zich niet alleen door woorden maar zelfs reeds door openbare volksdemonstratien lucht begin te geven. Daarbij komt dat de geest van openbaar verzet het hoofd begint op te steken, bij name in Hongarije, waar tallooze proclamatien van Kossuth verspreid zijn, die de bevolking tot opstand aanzetten. Reeds heeft men in onderscheidene comitaten geweigerd eene tweede ligting van recruten toe te laten. Ook in het zoogenaamde Kustland en Dalmatie heerscht eene zeer ongunstige stemming, en zelfs in zuidelijk Tirol. Voeg daarbij, dat men schier alle Italiaansche regimenten heeft moeten ontwapenen en gedeeltelijk aan de manschappen een gedwongen verblijf heeft moeten aanwijzen, omdat zij òf weigerden op hunne landgenooten te schieten, òf bij geheele hoopen deserteerden. Volgens particuliere berigten moet de uitslag van het gevecht bij Solfirino, den keizer van Oostenrijk zoo getroffen hebben, dat hij epileptische toevallen — de erfelijke kwaal zijner familie — heeft gekregen, en te Gratz ziek ligt, doch de *Wiener Zeit.* houdt vol, dat de keizer zich alsnog te Verona bevindt en gezond is. Van alle zijden wordt erkend, dat dit groote rijk zijn wis verderf te gemoet snelt, zoo het Weener kabinet den vrede niet aanneemt en door wijze hervormingen het geschok vertrouwen herstelt. In de laatste dagen heeft men daarop eenige hoop gekregen; althans wordt uit Weenen dd. 5 dezer verzekerd, dat de baron Bach en graaf Thun, als ministers van binnenl. zaken en eeredienst aftreden en vervangen zullen worden door den Oost. gezant te Londen, graaf Appony en graaf Clam. Ook heeft de Oostenrijksche regering weder een afgerant in den persoon van prins Windischgratz naar Berlijn gezonden. Zoo het doel van de komst diens gezants echter is, om Pruissen andermaal tot een optreden ten behoeve der Oostenrijksche bezittingen in Italie aan te sporen, dan zal hij waarschijnlijk evenmin zijn doel bereiken, als vroeger een der aartshertogen bij den prins-regent geslaagd is. Het Pruissische volk verklaart zich op den duur met zooveel eensgezindheid tegen een oorlog voor Oostenrijks belangen, dat de regering, zoo zij al een oogenblik gewankeld mogt hebben, daarvan nu wel zal hebben afgezien, te meer omdat de Pruissische regering dezer dagen op nieuw de overtuiging heeft kunnen erlangen, dat de Duitsche staten van den tweeden rang wars zijn van alles wat naar eene Pruissische dictatuur zweemt. De mobielmaking van het Pruiss. leger zou dan ook alleen de strekking hebben, om de gevaren te voorkomen, die uit eene uitbreiding van den oorlog zouden kunnen ontstaan, alsmede tot ondersteuning van de staatkunde der Pruiss. regering. Dit was dan ook het standpunt, waarvan het kabinet van Berlijn uitging, toen het den 24sten Junij aan de bondsvergadering te Frankfort voorstelde te besluiten: 1°. ter beveiliging van Duitschland en deszelfs belangen zal aan den Boven-Rijn een uit contingenten van het 7de en 8ste bondskorps zamengestele observatiekorps in dier voege zamengetrokken worden, dat hetzelve in verband worde gesteld, met de van de zijde van Pruissen beoogde zamentrekking van een Pruissisch leger, tot welke de bondsvergadering bij deze hare toestemming verleent, voor zoo ver zij aan den Midden-Rijn ook op niet-Pruissisch gebied zal moeten plaatst hebben. De vaststelling van dit verband is het onderwerp van nadere schikkingen; 2o. het bevel over het te vormen bondgenootschappelijke observatiekorps wordt, op grond van artikel 46 der *Bundeskriegs-Verfassung*, aan de kroon van Beijeren opgedragen. Dit voorstel is door de Bondsvergadering, den 2den dezer, met bijna eenparige stemmen aangenomen. Nadere voorstellen, door Pruissen in de laatste zitting der Bondsvergadering ingeleverd, bestaan uit de volgende 3 punten: 1°. de 9de en 10de afdeeling bondstroepen zullen een deel uitmaken van het Pruissische leger, 2°. het opperbevel over het Oostenrijksche bondskorps zal aan Pruissen worden opgedragen, 3°. de *marschbereitschaft* van het reserve-contingent zal worden gedecreteerd. — Inmiddels wordt verzekerd, dat Pruissen pogingen in het werk stelt, om zich ten opzigte van de voorstellen, die tot herstel van den vrede behooren gedaan te worden, met Engeland en Rusland te verstaan. Sommigen zeggen dat die voorstellen van een zeer retrospectiven en voor den keizer der Franschen onaanneembaren aard zijn, anderen beweren, dat het programma van Pruissen is: beslissing van het Italiaansche vraagstuk op een congres; geen uitbreiding van grondgebied voor Frankrijk; geen Napoleontische troon in Italie. De tijd zal leeren wat hiervan zij.

Thans is een antwoord bekend geworden dat de Saksische regering gegeven heeft op de bekende circulaire van prins Gortchakoff aan de Duitsche staten. Dit antwoord is in vrij scherpe bewoordingen gesteld en wederlegt voornamelijk de bewering van den Russischen minister alsof de Bondsdag, uit aanmerking dat hij met een defensief doel opgerigt is, in strijd zou handelen met zijn karakter en de tractaten, indien hij thans tot vijandelijke handelingen tegen Frankrijk overging. De heer von Beust, Saksisch minister van buitenlandsche zaken, brengt in zijn antwoord voorbeelden bij, ten bewijze dat de Bondsdag niet gehouden is zich bloot tot defensive maatregelen te bepalen, maar wel degelijk ook tot aanvallende handelingen kan overgaan. De heer von Beust wijst ook op besluiten van den bond tijdens den Oosterschen Oorlog, besluiten, die in zekere eventualiteiten, aanvallen van den Duitschen bond ten gevolge zouden gehad hebben.

Men verwacht een krachtig antwoord van den Russischen minister op dit vertoog.

Er zijn twee circulaires van den graaf Cavour bekend geworden, waarin de zienswijze der Sardinische regering ten opzigte van Lombardije en de Italiaansche hertogdommen wordt blootgelegd, alsmede eene circulaire des Franschen ministers van buitenlandsche zaken aan de plaatselijke agenten van Frankrijk bij de vreemde hoven. In laatstgenoemd stuk, dat de dagteekening van 20 Junij draagt, ontwikkelt Graaf Walewski de zienswijze der keizerlijke regering ten aanzien van de houding en de politieke gedragslijn van Duitschland. De graaf wijst daarbij in de eerste plaats op de circulaire van prins Gortschakoff; hij vereenigt zich, gelijk trouwens van zelf spreekt, met den inhoud van dat document en doet, naar het voorbeeld van prins Gortschakoff, opmerken, dat Duitschland op dit oogenblik als reden eener interventie niet aanvoeren kon, dat het moet waken tegen eene verbreking van het staatkundig evenwigt, vermits dat volstrekt niet door den oorlog in Italie wordt bedreigd; integendeel, Duitschland zelf zou eene poging doen om het staatkundig evenwigt te verbreken wanneer het beweerde, dat het uit den aard der zaak belang heeft bij den door Oostenrijk veroorzaakten oorlog en dat de werking van den Duitschen Bond zich verder uitstrekt dan de grenzen der confederatie. Uit die bewering zou toch voortvloeijen, dat de niet Duitsche provincien van Oostenrijk, feitelijk zouden worden beschouwd als een deel van het Bondsgebied, en dit zou zeer zeker in strijd zijn zoo wel met het belang van Europa als met dat van Duitschland. Wat nu de beveiliging aangaat van de grenzen van den Duitschen bond, gelooft de graaf, dat het daarvoor geen vereischte is, dat Oostenrijk Lombardije en Vennetie bezit, beroepende hij zich daarbij op hetgeen in 1818 gebeurde; toen toch verklaarde Oostenrijk zelf, dat de Duitsche verdedigingslinie niet verder dan de Alpen behoorde te worden uitgestrekt en de bondsdag heeft destijds ook werkelijk in dien geest besloten. Aan het slot zijner circulaire omschrijft de graaf met een enkel woord de houding van Pruissen, Rusland en Engeland en drukt het vertrouwen uit dat Engeland en Rusland de onafhankelijkheid van Italie begeeren en bereid zijn hun invloed in dien geest aan te wenden.

Den 20sten Junij heeft de Paus in een geheim consistorie eene allocutie gehouden, waarin hij verklaart, dat hij langs diplomatieken weg geprotesteerd heeft tegen de oproerige bewegingen in een gedeelte van den Kerkelijken Staat. Alle de handelingen der oproerige steden zullen als heiligschennend worden vernietigd en dreigt de Paus den banvloek, gelijk die door verschillende conciliums, bij name door dat van Trente, geformuleerd werd, te zullen slingeren tegen ieder, die zich zal vermeten, op welke wijze dan ook, het wereldlijk gezag des Pausen aan te randen; de ingezetenen der localiteiten, die in oproer kwamen, zijn reeds door dien bankvloek getroffen.

Ongelukkigerwijs heeft de Heilige Stoel, zoo als men zich uit ons vorig nommer zal herinneren, tegenover het opgestane Perugia, andere middelen gebezigd. Kardinaal Antonelli heeft trouwens van dit laatste aan de Europesche mogendheden kennis gegeven bij eene nota, waarin verklaard was dat de Pauselijke regering door alle middelen die ter harer beschikking staan, de onschendbare regten van den H. Stoel zal weten te handhaven. Openlijk werpt de kardinaal de verantwoordelijkheid van de insurrectionnele bewegingen op den *vreemden invloed* die ze in het leven riep. Het *Journal des Débats* merkt echter op, dat die bewering op geen grond kan rusten, daar niemand de Pauselijke regering heeft belet om den opstand van Perugia met geweld te onderdrukken, en het onaanneembaar is, dat de geallieerden of een hunner tot eene incurectie zouden hebben aangespoord, met het doel om de opstandelingen daarna geheel aan hun eigen lot over te laten, zonder zelfs eene poging te wagen, om hen tegen de Pauselijke soldaten te beschermen. Een verhaal van de gebeurtenissen te Perugia vindt men lager.

De buitensporigheden, door de Zwitsers te Perugia bedreven, beginnen dan ook reeds bittere vruchten voor den H. Stoel te dragen. Zoo heeft de provisioneele junta te Bologna eene proclamatie bekend gemaakt, waarin alle jonge lieden, die zich onder de banier van de Italiaansche onafhankelijkheid geschaard hebben, worden teruggeroepen, omdat, zegt de proclamatie, indien het een pligt is tot bevrijding des vaderlands de wapenen op te vatten, het nog grooter pligt is zijn eigen haardsteden te verdedigen. De junta heeft tevens berigt dat de deputatie der legatien, die naar koning Victor Emanuel en keizer Napoleon gezonden is, door beiden zeer goed is ontvangen; terwijl twee leden dier deputatie in het hoofdkwartier des geallieerden legers gebleven zijn, om het antwoord te ontvangen op de aan koning Victor Emanuel opgedragene dictatuur.

In Piemont en Toskane is de verontwaardiging zoo groot, dat zelfs de geestelijken het gebeurde openlijk afkeuren.

De Zwitsersche regering heeft bij deze gelegenheid laten verklaren, dat de nieuwe Zwitsersche constitutie een einde heeft gemaakt aan het engageren van Zwitsersche troepen door vreemde staten, zoodat er eigenlijk gezegd, geen Zwitsersche troepen langer te Rome zijn. Het zijn korpsen, waaraan men wel is waar dien naam geeft, doch de manschappen behooren meerendeels tot de staten van Zuidelijk Duitschland.

In Engeland zijn al de leden van het ministerie, die door aanneming van een ambt hunne plaats in het Lagerhuis verloren hadden, herkozen. Bij deze gelegenheid hebben zij voor het meerendeel het woord tot de keizers gevoerd en verkondigd, dat Engeland den strijd tusschen Frankrijk en Oostenrijk onzijdig maar gewapend behoort aan te zien. Sommigen van hen traden daarbij meer in bijzonderheden. Zoo zeide de heer Wilson, de onder-voorzitter van het collegie voor de handelszaken, en dus niet tot de leden van den ministerraad behoorende; « Ik vertrouw niet veel op de verklaring van den keizer der Franschen, dat hij bij den oorlog geen ander doel beoogt dan de vrijmaking van het groote en edele volk der Italianen. Ik ben niet geneigd om de betuigingen van den keizer op zich zelve, en zoo zij niet door andere gronden van afdoenden aard ondersteund worden, te gelooven. Maar onder de tegenwoordige tijdsomstandigheden geloof ik, dat de proclamatien, welke hij herhaaldelijk aan de wereld heeft gerigt, zijne ware gezindheid, den werkelijken staat van het keizerlijke gemoed op dit oogenblik uitdrukken. Doch wat daarvan ook te denken zij ons land behoort onzijdig te blijven. Er is slechts ééne omstandigheid, welke ons in de noodzakelijkheid zou brengen om tusschen beide te treden. Mogt het gebeuren dat Duitschland voor Oostenrijk en Rusland voor Frankrijk partij trok, en dat zij Belgie bedreigden, dan zou Engeland door verdragsbepalingen gehouden zijn om de onafhankelijkheid van dat land te verdedigen; en er zal, naar ik hoop en vertrouw, nooit een dag komen waarop Engeland zich aan eene verpligting onttrekt."

Onder de documenten, met de Italiaansche aangelegenheid in verband staande, door de Engelsche regering aan het parlement overgelegd, bevonden zich twee dépêches van sir G. Crampton aan lord Malmesbury, de eene gedagteekend 16 Jan. en de andere 25 Febr. Hoewel deze documenten thans uit den aard der zaak hun voornaamste belang verloren hebben, kunnen zij echter als eene belangrijke bijdrage beschouwd worden van de in Rusland heerschende denkwijs ten opzigte van Oostenrijk. Prins Gortchakoff heeft namelijk aan den Engelschen gezant wel uitdrukkelijk verklaard, dat zijne regering Frankrijk en Oostenrijk in den tegenwoordigen strijd alles behalve gelijk stelde; dat de verhouding van de regering des czaars tot die van keizer Napoleon cordiaal was, niet alzoo tot die van keizer Frans Joseph. De prins voegde er bij, dat hij daarin ook geen verbetering voorzag, tenzij de Oostenrijksche regering geheel van regeringstelsel mogt veranderen, waarvan echter tot dus verre niets was gebleken.

De onderhandelingen, die sedert eenigen tijd plaats hadden tusschen Baden en den Pauselijken Stoel tot het sluiten van een concordaat, zijn geheel afgebroken, dewijl de eischen aan beide zijden zoo groot zijn, dat vooreerst aan eene hervatting der onderhandelingen niet meer te denken valt. De Badensche onderhandelaar heeft dan ook van zijne regering den last ontvangen, om uit Rome terug te keeren.

Volgens eene dépêche uit Konstantinopel, zouden alle moeijelijkheden betreffende de investituur van prins Couza als hospodar der beide Vorstendommen, uit den weg geruimd zijn. De Porte heeft namelijk aan de vertegenwoordigers, die het vredestractaat onderteekend hebben, eene nieuwe nota ter hand gesteld, in antwoord op die van het meerendeel dier mogendheden. Die nota heeft bereids de goedkeuring weggedragen van al de betrokken gezanten.— De Pruissische gezant von der Goltz is door zijne regering, langs telegrafischen weg, uit Konstantinopel naar Berlijn ontboden.

Laatste Berigten.

BINNENLAND.

— De tweede kamer der Staten-Generaal heeft gisteren eene korte zitting gehouden. In dezelve is ingekomen een ontwerp van wet nopens de tuchtiging aan die verpleegden in de gestichten Ommerschans en Veenhuizen, die wegens bedelarij zijn veroordeeld. Door den heer *Elout* is, namens de daartoe benoemde commissie, rapport uitgebragt omtrent het regeringsverslag betreffende Oost-Indie, over 1856. De conclusie van het rapport sterkt, om het verslag aan den minister van kolonien te verzenden, met verzoek om nadere inlichtingen. De dag der discussie over deze conclussie zal nader worden bepaald. Vervolgens is door den heer *Duymaer van Twist* rapport uitgebragt omtrent het tractaat met Japan. Ook de conclussie van dit rapport strekt om het te verzenden aan den ministers van kolonien en buitenl. zaken. Daarna is de vergadering gescheiden.

— Eergisteren voormiddag is H. M. de koningin met eigene equipage albier aangekomen en heeft een bezoek gebragt aan onze Diergaarde. H. M. heeft alles naauwkeurig en met blijkbaar genoegen bezigtigd en den directeur, den heer *Martin*, die H. M. geleidde, herhaaldelijk HD. bijzonder welgevallen over een en ander betuigd. H. M. heeft vervolgens ten 12¼ ure langs den Rijnspoorweg het uitstapje naar Soestdijk voortgezet, is van daar ten ongeveer 9 ure alhier teruggekeerd en met HD. equipage weder naar het *Huis ten Bosch* vertrokken.

— Z. M. de koning heeft benoemd tot ridder der orde van den Nederl. Leeuw, den graaf von Metzburg, laatstelijk raad van legatie bij het Oostenrijksch gezantschap alhier. Genoemde heer is door Z. M. den keizer van Oostenrijk benoemd tot ridder der Leopoldsorde.

— Naar men verneemt zijn aan den luit.-generaal C. baron Nepveu, die door Z. M. is benoemd tot chef van den staf der vereenigde troepen, welke in de maanden Augustus en September te Zeist zullen kamperen, toegevoegd de luit.-kolonel J. B. E. van Motz en de kapt. J. M. van der Star, van den generalen staf. De functien van chef van den staf bij de twee brigades zullen worden waargenomen, bij de eerste brigade, die door Z K. H. den prins van Oranje zal worden gekommandeerd, door HD. adjudant, den majoor J. A. van den Bosch, en bij de tweede brigade, die door den generaal-majoor baron van Geen zal worden gekommandeerd, door den majoor G. C. R. R. jhr. van Brienen van Ramerus, thans belast met de functien van chef van den staf der tweede brigade infanterie te 's Bosch.

— Zoo als men weet heeft de commissie uit de provinciale staten van Zuidholland, nopens de bevordering der spoorwegbelangen en spoorweguitbreiding in Zuidholland, onlangs haar rapport uitgebragt, dat dezer dagen bekend is geworden. Het strekt o. a. 1o. tot ondersteuning der concessie Bredius c. s., althans in beginsel, van Rotterdam naar Maastricht: 2o. tot ondersteuning van den aanleg van een spoorweg van 's Gravenhage, Gouda en Gorinchem naar Breda, alsmede van eene vlugthaven te Scheveningen, en 3o. tot vereeniging en aansluiting van de stations en diensten der Rijn- en Holl. IJzeren spoorwegmaatschappijen. Nu zijn er eergisteren bij de staten onderscheidene adressen van gemeenteraden en ingezetenen van Leiden, Woerden, Alphen en andere plaatsen van den Rijnkant ingekomen, die zeer aandringen op den aanleg van een spoorweg tot verbinding van die streek met den Rijnspoorweg. Na eenigen discussie is besloten: 1o. de ingekomen adressen te verzenden aan de commissie der staten nopens deze aangelegenheid ten einde, na onderzoek en verslag deswege, de beraadslagingen over deze zaak bij de staten kunnen worden gehouden; 2o. den heer mr. Tieboel Siegenbeek, burgemeester van Leiden, te benoemen tot lid van die commissie in plaats van wijlen den heer van Aken. Uit de woordenwisseling, die over deze aangelegenheid plaats had, is gebleken, dat gedeputeerde staten zich met de algemeene strekking van het rapport der commissie vereenigen maar wenschen dat de provinciale staten zich dadelijk tot de tweede kamer wenden, tot ondersteuning van de lijn Bredius c. s., daar het wetsontwerp, tot bekragtiging van de concessie voor die lijn thans bij de kamer aanhangig is.

— De noodzakelijkheid van het nemen van groote voorzorgen aan boord der schepen, met betrekking tot het vaatwerk waarin de spijzen worden bereid, is, gelijk wij vernemen, dezer dagen op nieuw ten duidelijkste gebleken door eene ernstige ongesteldheid van twee stuurlieden, behoorende, tot de equipage van het onlangs uit Java teruggekeerde schip *Karel Hendrikus*.— Beiden worden thans in het Ziekenhuis aan den Coolsingel verpleegd en verkeerden bij de opname in dat gesticht in een toestand, die wel tot bezorgdheid mogt aanlei-

ding geven, en die meer dan waarschijnlijk uitsluitend moet worden toegeschreven aan den slechten staat der koperen kookketels, die men aan boord gebruikte en waarin, althans in de laatste dagen, uitsluitend voor de stuurlieden was gekookt.— Het is bekend, dat door de plaatselijke commissie van geneeskundig toevoorzigt alhier, nog onlangs, naar aanleiding van een rapport van den geneesheer van het Ziekenhuis, de aandacht der reeders op dit belangrijk punt is gevestigd en wij meenen ook daarom deze gelegenheid niet te mogen laten voorbijgaan zonder nogmaals met ernst te wijzen op het gevaarlijke der onachtzaamheid bij de spijsbereiding aan boord onzer schepen.

— Te Rhenen had den 5 dezer een treffend onheil plaats. Drie jongelingen, 21, 17 en 13 jaren, zonen en kostwinners hunner moeder, onlangs weduwe geworden, zich in de rivier de Rijn willende baden, werden door den snelvliedenden stroom medegesleept, met het noodlottig gevolg, dat de beide oudsten hun graf in het water vonden, terwijl de jongste zich heeft weten te redden. De ongelukkige weduwe blijft thans met vijf onverzorgde kinderen achter. De lijken zijn tot heden niet opgevischt.

— Z. M. heeft aan den met verlof hier te lande aanwezigen kapt. der art. in Ned. Indie *J. P. F. van de Velde*, een eervol ontslag verleend onder toekenning van pensioen.

— Z. M. heeft benoemd bij de hoogeschool te Utrecht tot gewoon hoogleeraar in de regtsgeleerde faculteit mr. *J. A. Fruin*, referendaris bij het depart. van financien, bij de hoogeschool te Groningen, met ingang van 10. Sept. a. s. bevorderd tot gewoon hoogleeraar in de regtsgeleerde faculteit mr. *O. van Rees*, thans buitengewoon hoogleeraar, en benoemd tot gewoon hoogleeraar in de regtsgeleerde faculteit mr. *G. Diephuis*, inspecteur van het lager onderwijs in de prov. Groningen, uit welke betrekking hij tevens met het einde der maand Aug. a. s. eervol wordt ontslagen.

BUITENLAND.

WAPENSCHORSING

TUSSCHEN DE

OORLOGVOERENDE PARTIJEN.

Parijs, 7 Julij. (*Officieele dépêche*) De keizer heeft aan de keizerin de volgende dépêche doen toekomen:

»De keizer van Oostenrijk en ik zijn overeengekomen een wapenschorsing te sluiten.

»Er zullen commissarissen worden benoemd, om den duur en de voorwaarde daarvan te regelen."

Op het voorgaande berigt van het sluiten van een wapenschorsing tusschen keizer Napoleon en keizer Frans Jozef, liet de *Moniteur* het onderstaande volgen: »Men moet zich niet vergissen omtrent de strekking van dien wapenstilstand; het betreft slechts eene wapenschorsing tusschen de strijdvoerende legers, welke, hoewel het veld vrijlatende voor onderhandelingen, evenwel nu nog niet het einde van den oorlog zouden kunnen doen voorzien."

De *Patrie* bevatte voorts een artikel waarin werd betoogd, dat het allezins noodzakelijk is, dat het publiek op zijne hoede zij tegen iedere teleurstelling. Met het oog op de berigten nopens onderhandelingen, die de aandacht van het publiek, gedurende de schorsing der vijandelijkheden tusschen Frankrijk en Oostenrijk, zullen bezig houden herinnert het blad aan het programma, door den keizer vóór zijn vertrek naar het leger vastgesteld; volgens dit programma toch, moest Italie van de Alpen tot aan de Adriatische Zee worden vrijgemaakt. Dit plan is thans door de in den veldtogt behaalde overwinningen feitelijk bekrachtigd; zoodat indien er onderhandelingen plaats hebben, daaraan slechts de volkomene onafhankelijkheid van Italie ten grondslag liggen kan.

De *Presse* zegt, dat de nota in den *Moniteur* geene andere bedoeling kan hebben, dan om de bevolking te waarschuwen van zich door de vredelievende vooruitzigten niet te zeer te laten wegslepen.

Alle andere Parijsche dagbladen verklaren zich in dien zelfden geest.

Volgens eene dépêche van heden, 9 Julij, meldt de *Moniteur* dat de wapenstilstand den 8sten te Villefranca door den maarschalk Vaillant en den baron Hess geteekend is. Het einde er van is op 15 Aug. vastgesteld. Er is bepaald dat de handelsvaartuigen, zonder onderscheid van vlag, vrijelijk de Adriatische Zee zullen kunnen bevaren.

Men verneemt, dat op voorstel van keizer Napoleon, van weerszijden de gekwetste krijgsgevangenen zullen worden teruggezonden, althans in zooverre hunne wonden het vervoer zullen toelaten.

Volgens een staat, die zich op het ministerie van oorlog bevindt, waren den 24sten Junij in Frankrijk 8,393 Oostenrijksche krijgsgevangenen aangekomen.

— De *Moniteur* deelt de rapporten der marschalken mede, onder wier bevel de verschillende legercorpsen van het Fransche leger aan den veldslag van Solferino hebben deelgenomen. Deze rapporten beslaan niet minder dan negen kolommen van het regeringsblad, en de bijzonderheden welke zij bevatten, hebben na de lezing van het reeds medegedeelde algemeene rapport betreffende dien veldslag, haar belang verloren. Ook behelsde de *Moniteur* het rapport uit het Sardinische hoofdkwartier; dit komt in allen deele overeen met het verhaal van den veldslag in de *Gazz. Piemontese.*

— De *Moniteur* behelst thans de benoeming van den generaal Niel tot maarschalk van Frankrijk, van de brigade-generaals Auger, Manèque, Bouteilloux en Cassaignolles, tot divisie-generaals, alsmede van de kolonels Rochebouet, Lebaron, Daens en Laveaucoupet tot brigade-generaals.

— Volgens brieven van het krijgstooneel bedient keizer Napoleon zich, tot het doen van belangrijke verkenningen, nog altijd van de luchtscheepvaart. De laatste dier verkenningen heeft door den heer Goddard plaats gehad in de nabijheid van Peschiera, op het oogenblik dat de geallieerden de Mincio overtrokken. De heer Goddard moet vooral bij den aanvang der bataille van Solferino uitstekende diensten aan de geallieerden bewezen hebben.

— Een der ordonnans-officieren des keizers heeft aan de keizerin op de Tullerien, de vaandels aangeboden, die op de Oostenrijkers te Solferino veroverd werden.

— Er is te Parijs een berigt ontvangen, waarin gemeld wordt dat 's daags van den veldslag van Solferino, een geheel Hongaarsch regiment, welks kolonel gesneuveld was, naar de Franschen is overgeloopen. Men voegt er bij dat het den volgenden dag vergunning heeft gevraagd om eene deputatie aan den keizer te zenden, die echter geweigerd heeft haar te ontvangen en aldus eene handeling, als het verlaten zijner vaandels, betzij door enkele soldaten of een geheel regiment, niet heeft willen goedkeuren. Napoleon moet intusschen beloofd hebben, dat hij het regiment gaarne alles wil doen toekomen, waaraan het behoefte heeft.

— Het eskader van den oceaan zal van 6 tot 10 linieschepen worden gebragt en de tegenwoordige bevelhebbende schout bij nacht Fourrichon zal onder de bevelen van een vice-admiraal worden gesteld.

— Het rapport betreffende den aanval der Fransche troepen op de Anamsten, eenige dagen na het vertrek van den vice-admiraal Rigault de Genouilly uit Saigon, door den bevelhebber dier expeditie bij dezen ingediend, luidt als volgt:

Rivier Saigon, 22 *April* 1859.

»*Admiraal!*

»Overeenkomstig uwe bevelen vertrekt de *Alarme* heden naar Turan.

»Ik heb op dit vaartuig aan boord doen brengen een vaandel, tien metalen stukken en drie krijgsgevangenen, waarvan een, naar men zegt, bij het leger den rang van tweeden mandarijn bekleedt.

»De *Marne* is hier den 18den aangekomen. Ik heb van de tegenwoordigheid der met dit vaartuig aangebragte troepen gisteren gebruik gemaakt, om een aanval te doen op het Anamitische leger, welke opperhoofden den inboorlingen en zelfs den Chinezen wilden beletten ons van versche levensmiddelen te voorzien.

»Dit gevecht heeft tot resultaat gehad, dat een veldslag in het ôpen veld door ons is gewonnen, terwijl een door 19 stukken verdedigd fort door ons is veroverd, en van den vijand vijfhonderd man benevens verschillende mandarijnen, waaronder enkelen van hoogen rang, gesneuveld zijn.

»Hoogstwaarschijnlijk zou het mij gelukt zijn, nog een tweede veel gewigtiger fort te veroveren, indien de toestand mijner manschappen door een marsch van twee uren en een gevecht van anderhalf uur uitgeput, mij niet had genoodzaakt af te zien van een nieuwen aanval dien ik voornemens was in den loop van den namiddag te doen.

»Het succes is ons duurder te staan gekomen dan anders. Wij tellen toch 14 dooden en 30 gekwetsten, waaronder 7 vrij zwaar gewond zijn.

»Officieren, matrozen en soldaten, allen hebben zich uitmuntend van hun pligt gekweten. Het vijandelijk leger telde 3000 man geregelde troepen en 7000 milicien. Wij hebben er drie olifanten bij gezien.

Men verneemt overigens dat de admiraal Rigault de Genouilly tot de overtuiging moet zijn gekomen, dat er vooreerst niets tegen de hoofdstad Hué kan worden ondernomen.

In de zitting van het Hoogerhuis op 5 dezer, heeft lord Stratford voorlezing gedaan van zijne aangekondigde motie betreffende de Italiaansche aangelegenheden. Zij luidt als volgt:

»Het Huis besluit een beleefd adres aan de koningin aan te bieden waarin H. M. dank gezegd wordt voor de op haar bevel aan het Huis medegedeelde en zoo belangrijke correspondentien betreffende de Italiaansche kwestie; dit adres zal hulde doen aan de ernstige pogingen, door H. M. in het werk gesteld, zoo als uit bedoelde correspondentien blijkt, om de rampen des oorlogs te voorkomen. H. M. kan zich overtuigd houden van het volledig vertrouwen, hetwelk het Huis in haar stelt tot handhaving van 's lands onzijdigheid en het geeft tevens de hoop te kennen, dat de regering, hare zorgen wijdende aan de voltooijing van 's rijks verdedigingsmiddelen, zoowel van de land- als zeemagt, met het gezag van H. M. naauwlettend de operatien der oorlogvoerende mogendheden zal gadeslaan, met het doel vooral om uit H. M. naam zoodanige bemiddelingsvoorstellen te doen, als kunnen leiden om den vrede op billijke en vaste grondslagen te herstellen.

Lord Stratford stelde daarop voor, de discussien over deze motie den 8sten te doen plaats hebben. Daartoe werd besloten.

Lord Lyndhurst vestigde hierop de aandacht op den staat waarin 's rijks verdedigingsmiddelen, zoowel ter land als ter zee zich bevinden.

Ik word, aldus sprak de redenaar, alleen genoopt om het Huis hiermede bezig te houden, omdat er in het land eene partij bestaat die van oordeel is, dat wij er niet aan moeten denken onze verdedigingsmiddelen in beteren staat te brengen en daaraan uitbreiding te geven. Ik hoop dat men begrijpen zal, dat mijne opmerking alleen moet beoordeeld worden van een defensief en niet van een offensief standpunt. Ik hoop almede dat men zich overtuigd zal houden, dat ik ten deze volstrekt door geen partij-geest geleid word. (*Hoor, hoor!*)

»Eene groote verandering heeft plaats gegrepen ten aanzien van 's lands zeemagt; de toepassing van den stoom op de marine heeft daarin eene belangrijke wijziging gebragt, vergeleken bij die van andere mogendheden, en het zou niet mogelijk zijn om den uitslag te voorzien van een gevecht ter zee op het tegenwoordige tijdstip. Ik roer dit punt aan om aan te toonen dat wij niet langer, even als voorheen, ons kunnen verlaten op onze overmagt ter zee en hoop dat het Huis uit mijne woorden de overtuiging zal putten, dat er geene enkele beweegreden bestaat, om stil te staan bij de volmaking onzer marine.

In het begin van het vorige jaar hadden de Franschen een klein aantal linieschepen alsmede een groot aantal fregatten meer dan wij. Ik spreek natuurlijk alleen van de stoomschepen. Thans hebben wij meer linieschepen dan Frankrijk, maar laatstgemelde mogendheid is nog altijd sterker dan wij in het aantal harer fregatten en schepen van minder kaliber. Omtrent een ander punt zijn de Franschen ook sterker dan wij. Van het oogenblik dat zij een schip zee doen kiezen, bezitten zij de noodige geoefende manschappen om het te bemannen en met het geschut te manoeuvreren. Dit nu is minder het geval met ons.

Daarna besprak lord Lyndhurst de maatregelen, welke hij voor de verdediging des lands noodzakelijk achtte. Hij wilde dat Engeland in het kanaal eene vloot zoude onderhouden, gelijk aan die van Frankrijk, doch met eene geduchte reserve; verder eene vloot in de Middellandsche Zee, alsmede vloten ter bescherming der kolonien. Ook raadde lord Lyndhurst der regering aan eene reserve zeelieden te vormen, de arsenalen en scheepstimmerwerven uit te breiden en de nieuwste verbeteringen op de oorlogsschepen toe te passen.

Spreker wees verder op de gemakkelijkheid, waar mede eene landing op de Engelsche kusten bewerkstelligd kan worden en zeide dat hem was medegedeeld dat de Franschen tegenwoordig, met het oog op het transport van troepen, stoomboten bouwen, waarvan elk 2500 man met het noodige materieel, aan boord zal kunnen nemen. Behalve het onderhouden van eene geduchte vloot, raadde lord Lyndhurst der regering dus aan eene voldoende militaire magt op de been te houden.

Spreker wees ten slotte nog op de omstandigheid dat Engeland ook Ierland te verdedigen heeft, een land dat wel eens in het buitenland zou kunnen worden beschouwd als eene onderdrukte nationaliteit.

Lord Granville beantwoordde den vorigen spreker. In de eerste plaats gaf hij daarbij als zijn gevoelen te kennen dat hij niet begreep welk nut dergelijke redevoeringen, als die van lord Lyndhurst en andere reeds in vroegere zittingen uitgesprokene ten gevolge kunnen hebben. Zekerlijk zijn zij niet geschikt om den vrede tusschen Frankrijk en Engeland te bevestigen. Wat de gevaren van een inval in Engeland betreft, hiervan geloofde lord Grandville in het minst niets. Wij zijn thans, zeide hij, op den besten voet met de Vereenigde Staten; Rusland is niet voorbereid op den oorlog en van de zijde van Frankrijk hebben wij zeker geen inval te duchten, daar het thans eene bloedige en kostbare worsteling in Italie volhoudt. Niettemin zoude het dwaas van de zijde van Engeland zijn, indien het geene maatregelen nam om voor altijd een inval onmogelijk te maken. De regering zal dan ook al hare aandacht er aan wijden, om zoowel de vloot als de overige middelen van verdediging des lands uit te breiden. Nu geheel Europa zich wapent, kan Engeland alleen niet ten achteren blijven; wij willen ons in een toestand plaatsen, die ons invloed zal geven, wanneer het oogenblik daar zal zijn om den vrede te sluiten.

De graaf van Harwicke verweet aan de whig-regeringen dat zij sedert jaren de marine verwaarloosd hebben.

De hertog van Newcastle trad in eene omschrijving der maatregelen welke op de werven genomen zijn om de werkzaamheden te bespoedigen en gaf te kennen, dat de regering bij de indiening der begrooting een supplementair krediet zoude aanvragen.

Na nog eenige opmerkingen van lord Brougham, lord Ellenborough en den hertog van Argyll ging de vergadering uiteen.

Lord Granville heeft den 7den in het Hoogerhuis verklaard, dat hij de aangekondigde motie van lord Stratford, niet zal bestrijden.

In de zitting van het Lagerhuis van 7 dezer, heeft sir Ch. Wood, in antwoord op eene vraag van den heer Fitzgerald, het bestaan van eene Engelsche dépêche aan de Duitsche hoven met betrekking tot Engelands staatkunde in de Italiaansche kwestie, geloochend.

— Volgens de *Times* zou eerlang eene overeenkomst worden getroffen, waarvan de volgende de hoofdpunten zijn: 1°. Keizer Napoleon verschaft aan Kossuth een legerkorps, benevens eene onbeperkte hoeveelheid krijgsmaterieel; 2°. er worden proclamatien tot de Hongaren gerigt, in de eerste plaats door keizer Napoleon en daarna door Kossuth; 3o. na het slagen eener omwenteling in Hongarije wordt de onafhankelijkheid van Hongarije erkend door Frankrijk, dat daarop eene gelijke erkenning door zijne geallieerden bemerkt; ten 4o. Hongarije kiest ziet zelven vrijelijk een regeringsvorm en eventueel ook een souverein; 5o. zoodra de zamenstelling van een Hongaarsch legioen wordt aangevangen wordt door Frankrijk eene som van 3 millioenen francs voorgeschoten.

Den 7den dezer heeft Oostenrijk aan den bondslag te Frankfort het voorstel gedaan, om alle bondscontingenten mobiel te maken en den prins regent van Pruisen te verzoeken, het opperbevel daarvan op zich te nemen.

De *Köln. Ztg.* ergert zich over dit voorstel en is van oordeel, dat de prinsregent onmogelijk kan wenschen onder een grootschen titel, de ondergeschikte van eene bonds-commissie te zijn. Is het geluk hem gunstig, ja, dan behoeft hij zich om den hond, den bondsdag, de commissie van den bondsdag en alle met den bon zaamgestelde zelfstandige naamwoorden, niet te bekreunen, maar gaat het niet zoo heel vlug, dan heeft de bondsveldheer, die tegelijk koning van Pruissen is, alle mogelijke kans om zich binnen vier weken de tering op den hals te ergeren.

Daarna bespreekt genoemd blad den wapenstilstand tusschen Frankrijk en Oostenrijk en verheugt zich daarover, omdat die, althans voor dit oogenblik, het voordeeligst voor Oostenrijk is, welks armee zich in een toestand van hooggaande verwarring moet bevinden en aan de noodige verpleging gebrek heeft. Na voorts nog een treurig tafereel van den staat des lands opgehangen en de aanmerking gemaakt te hebben, dat ook voor Frankrijk redenen genoeg bestaan, om geen verlenging van den oorlog te wenschen, komt het blad tot het besluit, dat de Europesche mogendheden verpligt zijn *mogelijke* vredesvoorwaarden aan te raden. Oostenrijk heeft niet alleen Lombardije verloren, maar loopt ook gevaar het Venetiaansche te verliezen. Lombardije is niet alleen weg, maar deze oorlog heeft weder bewezen, dat Oostenrijk deze provincie nooit behouden kan. Het blad besluit met alles zijn gevoelen kenbaar te maken, dat iedere vredesonderhandeling, die niet uitgaat van een algeheelen afstand van Lombardije, eene nuttelooze tijdverspilling is en niet eerlijk gemeend kan zijn.

(*Eextra Straits Times*, 14 *Augustus*).

De Vrede is gesloten!

— *Marseilles*, 12 *Julij* 1859. De keizer aan de keizerin. De vrede is gesloten tusschen den keizer van Oostenrijk en mij. De grondslagen van den vrede zijn.

Een Italiaansch bondgenootschap onder het *Presedium honorair van den Paus.* De keizer van Oostenrijk staat zijne regten af aan den keizer van Frankrijk, die hen weder cedeert aan den koning van Sardinie. De keizer van Oostenrijk behoudt Venetie, maar die Staat maakt een integrerend gedeelte uit van den Italiaanschen Bond. Algemeene amnestie.

Van elk ongeteekend artikel in het Samarangsch Advertentie-Blad voorkomende, hetwelk geen blooté nieuwstijding of aankondiging bevat is de schrijver J. H. DE GROOT.

Gedrukt en Uitgegeven bij de Groot, Kolff & Co., Samarang